

**UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT POLITOLOGICKÝCH STUDIÍ**

Posudek diplomové práce (Politologie)

Jméno a příjmení autora/ky posudku Petra Guasti

Pracoviště KP

Posudek: Oponent

Jméno a příjmení autora/ky DP: Kristýna Růžičková

Název DP: Konsocialismus v Severním Irsku: Teorie a Praxe

1) Odpovídá hodnocená práce v základních rysech projektu DP?

- Ano, případné odchýlení je velmi omezené a práci prospívající
- Je patrné určité odchýlení, ale toto je vhodně vysvětleno v práci
- Práce se výrazně odchyluje od projektu (v cíli, struktuře, či metodologii), vysvětlení buď chybí, případně je neakceptovatelné

2) Hodnocení odborného charakteru práce

Relevance tématu s ohledem na současný stav poznání	A
Původnost práce a přínos oboru	A
Relativní úplnost zpracované literatury a informačních zdrojů vhodných pro analýzu zvoleného tématu	A
Schopnost kriticky hodnotit prostudovanou literaturu	A
Úroveň zpracování použitých zdrojů	A
Použité metody a jejich relevance s ohledem na téma výzkumu a sledované cíle	A
Celkové hodnocení odborného charakteru	A

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení E a F **musí** autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé body)

Z pohledu odborného charakteru se jedná o velmi kvalitní práci, která důsledně testuje premisy klasické Lijphartovy teorie konsociační demokracie, a premisy Lijphartových kritiků i autorů neo-variant konsociační demokracie na případu vládnutí v Severním Irsku od roku 1998 do současnosti. Autorka se skvěle orientuje v bohaté literatuře k tématu a naprosto příkladně s literaturou pracuje – nabízí kritickou reflexi jak v literatuře, tak vlastní. Práce je skvěle a logicky strukturovaná, pečlivě a dobře napsaná. Analýza je teoreticky ukotvená, systematická a reflektovaná.

3) Hodnocení formálních kritérií textu

Logičnost struktury práce	A
Argumentační schopnost autora/autorky, ucelenost a provázanost výkladu	A
Zvládnutí terminologie oboru	A

Dodržení citační normy	A
Úroveň poznámkového aparátu	A
Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte stupněm F)	A
Oprávněnost a vhodnost příloh s ohledem na logiku výkladu a použitou argumentaci	A
Grafická úprava textu	A
Celkové hodnocení formálních kritérií	A

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení E a F **musí** autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé body)

Z formálního hlediska nelze autorce nic vytknout. Zpracování práce je velmi dobré.

4) Vyjádření k výsledkům kontroly na plagiátorství

(v případě shody vyšší než 15 % **musí** autor posudku formulovat slovní vyjádření k výsledkům kontroly)

Shoda je 16%, nicméně s výjimkou jednoho 4% zdroje, se vždy jedná o méně než jedno procento. Autorka vždy pečlivě cituje.

5) Shrnující komentář hodnotitele/hodnotitelky (POVINNÉ)

(celkový dojem z výsledné práce a její silné a slabé stránky, původnost tématu a myšlenek apod.)

Práce zkoumá víceméně disfunkční vládnutí v Severním Irsku v letech 1998 – 2022 a testuje premisy teorií konsociační demokracie – Lijpharta, jeho kritiků i následovníků. Hlavním zjištěním pro čtenáře je fakt, že i přes svou disfunkčnost – opakovaná neschopnost Severního Irsku si vládnout – je aktuální systém dělby moci v rozdělené společnosti lepší než předchozí tři dekády ozbrojeného konfliktu. Práce jasně identifikuje limity Lijhartovy teorie – tou je především otázka sebeurčení kdy tzv. kin-state tedy Irská republika se Severním Irskem přímo sousedí. Určitým limitem tohoto theory-testing je fakt, že v letech 1998-2022 došlo ke dvěma velmi významným změnám – devoluci a Brexitu. Obě změny představují další test křehkého systému dělby moci.

Zajímavé však je, že zatímco politická realita Spojeného království se devolucí a Brexitem radikálně proměnila, podpora politických aktérů zůstává relativně stabilní – i když v čase oslabili uniosté a trochu posílili republikáni. V tomto kontextu se lze zamyslet nad silou identity v kontrastu s vertikální kontrolou – severoirští voliči a voličky netrestají politické strany ani v případě když opakovaně panuje paralýza a centrum moci se přesouvá do Londýna. Je otázkou zda faktory jako generační změna, vzdalování se období konfliktu, nebo prohlubování demokracie v sousední Irské republice formou posilování prvků participační a deliberativní demokracie kontrastující s disfunkčností Stornemontu, změny očekávání voličstva.

Zatím platí, že volební model STV v kontrastu se zamýšlenou podporou umírněných stran podporuje strany vyprofilované (radikální?), d`Hondtova metoda pro rozdělování ministerstev oslabuje vertikální vykazovatelnost (vertical accountability) zakonzervováním postavení stran, které dominovali po zavedení systému. MLA a cross-community hlasování pak opět zvýhodňuje unionisty a republikány, tedy komunitně vyhraněné strany vůči

alternativám – komunitně nevyhraněným stranám. Systém reagoval na násilí a nestabilitu velkým – a praxe ukazuje přílišným – důrazem na stabilitu. Cenou je omezení dynamiky systému – jeho jakési ustrnutí mimo čas a prostor.

Je možné si položit otázku, zda nenastal čas na revizi a demokratizaci severoirské dmeokracie. Irská republika a její opakované úspěšné propojení dleiberativních prvků s přímou demokracií, mohou být Severnímu Irsku vzorem. Problém je, že aktéři jimž současný systém zajišťuje dominantní postavení nemají zájem status quo měnit.

6) Otázky, k nimž se při obhajobě diplomant/ka musí vyjádřit

Jakým způsobem byste proměnila severoirský systém směrem k a. větší funkčnosti, b. demokratizaci? Jakou roli podle Vás hraje přítomnost externích aktérů - vedle stabilizační?

7) Navrhovaná známka

Diplomovou práci k obhajobě doporučuji

Navrhované hodnocení: A

Ve výjimečném případě **nejednoznačnosti hodnocení** stručně uveďte hlavní bod, který podmiňuje lepší/horší hodnocení:

V případě **nedoporučení** prosím **vždy stručně uveďte hlavní důvody** nedoporučení:

Datum: 13. 9. 2023

Podpis: _____